

שבועת הפקדון פרק חמישי שבועות

לז.

עין משפט
נר מצוה

י א מיי פ"ז מהלכות
שבועות הלכות מ ופ"ח
הלכות כ:
יח ב ג מיי שם פ"ח
הלכות יז:

רבינו חננאל (המשך)
אמרת בשבועת הפקדון
דאינו לוקה תאמר בניור
שנטמא שלוקה הואיל
ולוקה לא יביא קרבן ת"ל
וכפר עליו מאשר חטא
על הנפש דברי ר' יאשיה
רבי יוחנן אומר בפתע זה
שוגג פתאום זה אונס.
מיקטני בניור שלוקה.
מכלל דאתרו ביה וקטני
ללא אם אמרת בשבועת
הפקדון שאינו לוקה.
ש"מ דא"ג דאתרו ביה
מכלל דאתרו ביה לוקה.
דחייב מאי אינו לוקה
דקטני דלא מיפטר
במלקות אלא צריך קרבן.
ואקשינן אי הכי האי
דקטני תאמר בניור
שנטמא מיפטר במלקות.
והא בהדיא כתיב ביה
וביום השמיני יביא שתי
תורים וגו'. ושנין האי
קרבן דמייית בניור זה
למחול עליה נזירות
בטהרה הוא ולא משום
הדוד בטומאת: אמרוה
להא שמענתא קמי דרבא
אמר להו לדידכו
דאמרייתו דלא מיפטר
במלקות היכא דאתרו ביה
אלא צריך נמי קרבן אי
לא אתרו ביה מילקא הוא
דלא ליק אה קרבן חייב.
ואע"ג דאיכא שהדי דהאי
פקדון בהאי שעתא
דמישבתא איתיה גביה
אמאי כפירת דברים
בעלמא ניתוה. דהא הני
וליצא הכא כפירת מוקון.
וכל הנשבע כי האי גונא
היכא דאיכא שהדי פטור
הוא: א"ל רב תינה לרבא
נביא דמסייע לך ונשבע
על שקר פרט ללוה בשטר
וללוה בעדים. אמר ליה
הא איכא לאוקומא בטוען
ליותי ולא ליותי במשך
בשטר ולא בעדים
דבמקום מודה ואינו כופר
אלא בעדים. דהא דאי
לאו כפירת מוקון היא.
ורישא דהא מתניתא
דמכחא הכי דקטני וכחש
בה פרט למודה לאחד מן
השותפין או לאחד מן
האחרים כו' ופשוטה היא:
ת"ש אין חייבין על שגגת
הפקדון. ומה הן חייבין
על זדונו אשם בכסף
שקלים. מאי לאו ודון
עדים כגון דאיכא שהדי
דאי פקדון איתיה לגביה
וקטני חייב אשם. ודחינן
לא בודון עצמו. פירוש
כגון שהודה כי הויד
בשבועתו. דאמרי' לא
מיכפר לך עד דמיייתת
אשם: ת"ש היו [ב] כתי
עדים כפרה הראשונה כו'

הויד בשבועת הפקדון מהו. פירש בקונטרס דשבועת העדות
ליכא למצעי הך צעיא משום דאין התרעה ודאי שבועת
העדות דמי יודע שהס יודעים לו עדות ואין נראה ללא חשיב
ספק כיון דלמותרה אין ספק דהא צעדים וזומנין אי הוה לריכי
התרעה הוה מתרינן זהו אף על גב
דהמתריס צהס אין יודעין אס הס
משקריס והא ללא צעי הך צעיא
שבועת העדות משום דלא אפשר
לידע לעולם אס הס מוידין שיוולין
לומר שחטנו: ב"ן דחידוש הוא
כו'. לאו מידוש גמור הוא דהא
איכא טובא דפירש בקונטרס אלא
כלומר כיון שנינו זדונו לכפרה:

מירקא לקי קרבן לא מיייתי.
ואף על גב דגזי שפחה
כתיב (ויקרא יט) צקורת תהיה והציב
את אשמו הא אמרינן בסוף ד' מחוסרי
כפרה (כריתות 77 יא). דהיא לוקה
והוא מצינן קרבן: **מאי אינו לוקה**
דלא מיפטר במלקות. מייית דמעיקרא
ס"ד דצעי למילף מייית חומרא דדין
הוא שנחמיר צניזר שכן לוקה ולמאי
דמסיק השמא ה"ל דמיתניא לענין
קולא דדין הוא שנקל צניזר שכן
מיפטר במלקות ונראה ללא ידע
לגזי מאי מיתניא אי נמי מעיקרא
ס"ד דה"פ לא אס אמרת צניזר
שהוא טמא שכן כפרתו תלויה במלקות
הקל ולא צרכו תאמר שבועת
הפקדון שאין כפרתו תלויה במלקות
אלא צברנן דחמור ודלא כמ"ד
לעיל ניחא ליה לאיניש דליתי קרבן
ולא לילקי ומיכו צסיפרי מיתניא הך
צרייתא ומיתניא איפכא והכי איתא
התם צפרשת נשא גזי נזיר צפתע
להציא את האונס פתאום הציב
את השוגג והדין נותן ומה צמקוס
שלא חייב את המויד חייב צו את
השוגג כאן שחייב את המויד
אינו דין שנחייב את השוגג ומנין
שחייב את המויד אמרת ק"ו מה
שבועת העדות שלא חייב את השוגג
פירוש שגגתה גרידא חייב את המויד
כאן שחייב את השוגג אינו דין
שנחייב את המויד לא אס אמרת
שבועת העדות שכן אינו לוקה
תאמר צניזר שלוקה והואיל ולוקה
לא יציא קרבן ת"ל וכפר מאשר
חטא וגו' ונראה דהיינו הך דמיייתי
צשמעתינן וצמקוס שבועת העדות
אית למיגרס שבועת הפקדון ואית
למיגרס נמי הכא איפכא דלמרתין דכן
צסיפרי מה שבועת הפקדון דכן
אינו לוקה כו' וכן גר"ח חוה לשונו
ואתינן למפשטה מהא דתניא צסיפרי
דצי רצ לא אס אמרת שבועת
הפקדון שכן אינו לוקה תאמר צניזר
שנטמא לוקה והואיל ולוקה כו'
ואס תאמר מאי קמשיני דלא מיפטר
צמלקות כלומר אלא צריך עדיין
קרבן והא היא גופה אטינן למילף
צניזר שיהא עדיין צריך קרבן ואר"ת
דה"פ דלא מיפטר במלקות שאין
מתכפר במלקות לחודה תאמר צניזר
שמתכפר במלקות לחודיה דכי מיייתי
נמי צשוגג קרבן לא מיייתי אלא
למיחל עליה נזירות טהרה דלמסיק
ודלא כרבי אלעזר הקפרי דלמנר (מ"י
77 יט.) נזיר טמא חוטא הוא והא

הויד שבועת הפקדון והטרו צו מהו. חייב קרבן או מלקות או
שנייה. וגזי שבועת העדות אע"ג דחייב נמי מויד כשוגג ליכא
למיצעי הך צעיא משום דאין התרעה ודאי שבועת העדות דמי
יודע שהס יודעים לו עדות ויכול להתרות צו: לא אשכחן מויד

להו הויד בשבועת הפקדון והתרו בו מהו
כיון דחידוש הוא דבכל התורה לא אשכחן
מויד דמיייתי קרבן והכא מיייתי קרבן *לא
שנא אתרו ביה ולא שנא לא אתרו ביה או
דלמא ה"מ היכא דלא אתרו ביה אבל היכא
דאתרו ביה מילקא לקי קרבן לא מיייתי או
דלמא הא הוא עבדינא א"ל תנינא חמורה
הימנה שבועת הפקדון שחייבין על זדונה
מכות ועל שגגתה אשם בכסף
שקלים מדקאמר על זדונה מכות
מכלל דאתרו ביה וקאמר מכות אין
קרבן לא ומאי חומרא דניחא ליה
לאיניש דמיייתי קרבן ולא לילקי אמר
להו רבא בר איתי מלן מלן שבועת
הפקדון לא נימן זדונה לכפרה רבי
שמעון היא אמר להו רב כהנא צר
מינה דהיא דלנא תנינא והכי מנינא
לה אחד זדונה ואחד שגגתה אשם
צכסף שקלים ומאי חומרא דלילו התם
טחטא צת דנקא והכא אשם צכסף
שקלים וליגמר מינה התם צדלל
אתרו ביה. והכי פירושה חמורה
ממנה שבועת הפקדון משבועת
העדות שחייבין על זדונה מכות מה
שאין כן צעדות שאין זה התרעה
ודאי ועל שגגתה עס זדון הפקדון
אשם צכסף שקלים וצעדות קרבן
עולה ויורד: **מכות אין קרבן לא**
ומאי חומרא. דמכות מן קרבן הואיל
ולא מרזייהו עבדינן ציה הא צעדות
מיייתי קרבן. ומשיני ניחא ליה לאיניש
כו'. אמר להו רבא בר איתי לרבנן
הך מתני' דקטני קרבן לא רצי
תפשטה לעולם קרבן איכא לרבנן
והך מתני' דקטני קרבן לא רצי
שמעון היא דקאמר שבועת הפקדון
לא נימן זדונה לכפרה כדלמנן
צפירקין דלעיל (לד:): שכן לא עשו צו
מוצפע כשצפע מויד כשוגג: **אמר**
להו רב כהנא. לא תדקוקה לאוקומה
כר' שמעון וצעיין נמי לא תפשטוה
דלנא תנינא לה כו'. **ומאי חומרא.**
הא שבועת הפקדון היינו חומרא דלילו
ושגגתה קרבן: היינו חומרא דלילו
צעדות חטאת היא ולא נתנה צה
מורה קצצה ויכול לקנותה צמעה
כסף. דנקא שמתו והיינו מנע שהיא
אחד מנשה צדינר: **וליגמר מינה.**
למיפשטה צעיין דמיייתי קרבן ולא
לקי: ומשני דלמא אשם צדלל אתרו
ציה. קאמר דהא לא איירי צה
צמלקות כלל: **לא אס אמרת.** לא
ידעינן צמאי קאי לא אס אמרת:
הא קרבן צסינן ציה. והויר לה' את
ימי נזרו והציא כצס צן שנתו וכו'
(צמדנר ו): **כי היכי דסיחול עליה**
נזירות צטהרה. שמתחיל לננות
מעכשו ותלה הכתוב צקרבן ולא
לכפרה הוא צא: **אמר רבנן קמיה**
דרבנא. הך רבנן דלעיל דתנו שבועת
צי רבה אמרו לפניו שכן שאל רב
כהנא מהס: **אמר להו.** מדקא מיצעי
ליה צצתרו ציה: **מכלל.** דפשיטא ליה
דכי לא אתרו ציה הני סהדי דמייחייב
קרבן ואף על גב דידעי הני סהדי
שהוא חייב לו וחמאי מייחייב והא לא
תועיל לו כפירתו וע"כ ישלס
נמלא שפירתה דצריס צעלמא
פרט למורה לאחד מן האחרין. שיש לו חלק צממון זה וכשמצעו
האח השני כפר: **פרט ללוה צצטור.** קס"ד לכופר צממון שיש לו עליו
שטר או עדים: **לא ספיינן.** דהא מתנית' לאו צכופר צממון קאמר
אלא צמודה צממון וכופר שלא מסר לו שטר עליו ולא היו עדים
צצדנר: **מסרוינן יופס.** משנינו לויט. מיעך יופי. מנך לויטי כל המנה ולא היה למצריך חלק צו: (א) לאו זדון שחתרו צו:
הא

(א) ירעבין מחק מ"ו,
(ב) לעיל לד: (א) [סס],
(ד) לעיל לא: (א) [סס לב:],
(ו) [כדלמא כריתות מ:].

תורה אור השלם
1. או מקרא אבדה וכחש
בה ונשבע על שקר על
אחת מבלי אישר יעשה
האדם לקטאת אבדה.
יקרא זה כב

הגהות הב"ח

(א) נמי צעלמא שניה
תחייב וכו' אלא נלשונה
אמאי תחייב ה':
(ב) רש"י ד"ה לא אשכחן
וכי על הפסחה חרופה
ומי: (א) ד"ה מאי לאו
זדון עדים שחתרו צו. י"ב
היה צלל חמור צו נמי
קטנה לנא אלא זדון
עדים לא משפתה לה אלא
שחתרו צו דלי לא חמור צו
איכא למימר שמה וליכא
זדון:

מוסף רש"י

מאן תנא כו' ר"ש.
דלמא לא עשה צו
מויד כשוגג (לעיל לד:).
דהא כפרה לה כת
ראשונה. ואין לו עדים
אלא חלו ונלמא שפסוקיה
צכפיתין. (לעיל לב:).

רבינו חננאל

הויד בשבועת הפקדון
והתרו בו מהו. חייב
קרבן על הנזיר
כשוגג לא ליק [או דלמא
כו'] או דלמא תרייתו
מחייב. א"ל מדרתנין
חמורה ממנו. פירוש
משבועת העדות שבועת
הפקדון שחייב על זדונה
מכות ועל שגגתה אשם
בכסף שקלים ש"מ שאם
הויד לוקה אין מביא
קרבן. ואוקומה להא רבי
שמעון דסבר לא ניתנה
ודון שבועת הפקדון
לכפרה בקרבן. ומאי
חומרא דשבועת הפקדון
משבועת העדות דניחא
ליה לאיניש דניתי קרבן
ולא לילקי. אי נמי
בשבועת העדות כתיב
נקבה מן הצאן כשבה וגו'
אפילו תימא בת דבקא.
ובפקדון אשם כדכין
שקלים. ואמר להו רב
כהנא הא מתנייתא לאו
הכי שנויה כדקאמריתו.
אלא הכי שנויה שבועת
הפקדון אחד שגגתה
ואחד זדונה אשם בכסף
שקלים. ונפשטו מינה
דלא ליק ואפי' בודונה.
ואמרין דלמא מתנייתא
בדלא אתרו ביה. ואתינן
למפשטה מהא דתניא
בספרי דכי רב לא [אם]